

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2024

Yleistä

OP-Eläkesäätiö on perustettu vuonna 1955 ja vuosi 2024 oli sen 70. toimintavuosi.

OP-Eläkesäätiö vakuuttaa lakisääteistä työeläketurvaa täydentävää lisäeläkettä osalle OP Ryhmän työnantajien palveluksessa oleville henkilöille

OP-Eläkesäätiö on suljettu uusilta työntekijöiltä 30.6.1991.

Vuoden 2024 lopussa OP-Eläkesäätiön toimintapiiriin kuului:

- 117 (138) työnantajaa
- 647 (752) työntekijää

OP-Eläkesäätiö noudattaa kirjanpidossaan tasaavaa kirjanpitojärjestelmää. OP-Eläkesäätiön lukuja ei yhdistetä OP Ryhmän tilinpäätökseen.

Vuoden 2024 keskeisiä tapahtumia

OP-Eläkesäätiön hallintoneuvosto päätti huhtikuussa sääntömuutoksista, jotka Finanssivalvonta vahvisti 30.9.2024. Sääntömuutoksen taustalla oli pyrkimys yksinkertaistaa OP-Eläkesäätiön hallintoa lakkauttamalla hallintoneuvosto ja siirtää hallintoneuvostolle määrätty tehtävät tarvittavilta osin hallitukselle. Sääntömuutoksen myötä hallituksen jäsenmäärä nousee toimikaudesta 1.1.2026 alkaen kahdeksaan siten, että 4 jäsentä ja 1 varajäsen ovat työnantajien edustajia ja 4 jäsentä ja 1 varajäsen ovat työntekijöiden edustajia.

OP-Eläkesäätiö luovutti eläkesäätiön lisäturvan vastuita OP-Henkivakuutukselle 29.10.2024, koska OP-Eläkesäätiön toimintapiiriin kuulunut yritys ei täyttänyt toimintapiiriin kuulumisen edellytyksiä, kun yritys myytiin OP Ryhmän ulkopuolelle. Vastuunsiirrossa OP-Henkivakuutus otti vastatakseen siirtyneen yrityksen lisäeläke- ja haudausavustusetuudet ja sai OP-Eläkesäätiöltä eläkesäätiön laskuperusteiden mukaisesti laskettuja vastuita vastaavan määrän varoja eli 14 200 euroa.

Käsitellyt eläkehakemukset

	2024	2023
Vanhuuseläke	409	458
Työkyvyttömyyseläke	6	8
Kuntoutustuki	2	5
Osatyökyvyttömyyseläke	1	3
Osatyökyvyttömyys. kuntoutustukena	2	1
Perhe-eläke	55	24
Haudausavustukset	140	139
Sairausavustukset	60	88
Yhteensä	675	726

Eläkkeensaajien lukumäärä 31.12.

	2024	2023
Vanhuuseläke	8502	8468
Varhennettu vanhuuseläke	19	20
Työkyvyttömyyseläke	26	30
Osatyökyvyttömyyseläke	12	15
Kuntoutustuki	2	4
Osakuntoutustuki	1	
Perhe-eläke	480	485
Yhteensä	9042	9022

Maksettujen eläkkeiden määrä

	2024	2023
Vanhuuseläke	22 428 600	22 091 000
Varhennettu vanhuuseläke	132 000	142 800
Työkyvyttömyyseläke	16 500	14 300
Osatyökyvyttömyyseläke	4 800	8 000
Kuntoutustuki	10 400	1 400
Osakuntoutustuki		
Perhe-eläke	1 721 400	1 674 500
Hautausavustukset	667 300	655 300
Sairausavustukset	62 400	80 700
Yhteensä	25 043 400	24 668 000

Maksussa olevia eläkkeitä tarkistetaan työeläkeindeksillä. Vuoden 2024 työeläkeindeksiluku oli 3037 ja maksussa olleita eläkkeitä 1.1.2024 korotettiin 5,67 (6,80) prosentilla. Maksussa olevat eläkkeet korotetaan vuodelle 2025 indeksiluvulla 3077 (1,31) prosentilla.

Vakuutusmaksut

OP-Eläkesäätiö ei ole perinyt vuoden 2003 jälkeen vakuutusmaksuja.

Vuonna 2024 OP-Eläkesäätiön sääntöjen 12 §:n 2 momentin mukaisesta lisäeläketurvan parantamisesta johtuvia vakuutusmaksuja ei peritty ollenkaan. Vakuutusmaksuja ei peritty myöskään vuonna 2023.

Vastuuvelka

OP-Eläkesäätiön vastuuvelka oli 374,0 (400,1) miljoonaa euroa.

Vakuutusmaksuvastuu oli 102,9 (108,4) miljoonaa euroa.

Korvausvastuu oli 233,4 (253,9) miljoonaa euroa.

Vastuuvelkaan sisältyy lisäksi indeksikorotusvastuuta 37,8 (37,8) miljoonaa euroa.

Sijoitustoiminta

Sijoitusmarkkinoiden vuosi 2024 oli kokonaisuutena ajatellen hyvä, vaikka markkinoiden väliset tuottoerot olivatkin poikkeuksellisen suuria. Yhdysvaltain osakemarkkinat teknojähtiensä johdolla tuottivat yli 30 prosenttia euroissa mitattuna. USA siivitti globaalit osakkeet yli 25 prosentin tuottoon. Toisessa ääripäässä kotimaisissa osakkeissa Helsingin pörssissä jäätiin nollatuottoihin. Korkosijoitukset menestyivät kohtuullisesti. High yield -yrityslainoissa päästiin seitsemän prosentin tuottoihin, kun taas valtionlainatuotot jäivät kahteen prosenttiin.

Talous- ja markkinavuosi oli maailmalla kaiken kaikkiaan jakaantunut. Yhdysvalloissa talous oli vahvassa viireessä. Koko vuoden kasvu nousee lähes kolmeen prosenttiin, kun vuoteen lähdeettäessä odotuksissa oli vain reilun prosentin kasvu. Hyvä työllisyys, vahva yksityinen kulutus ja valtion elvytystoimet auttoivat Yhdysvaltoja selviämään nousseiden korkojen ympäristössä. Vuoden mittaan myös keskuspankin koronlaskut ja odotukset niistä tukivat talouskehitystä. Yhdysvaltain osakemarkkinoiden vahvan kehityksen takana olivat erityisesti maan teknojätit, jotka nousivat voimakkaasti tekoälyhuumassa Nvidia kärjessään, ja nostivat samalla koko pörssiä.

Muualla maailmassa kasvu oli sen sijaan vaimeaa. Euroalueen kasvu jäi alle prosenttiin, ja Suomen talous oli edelleen taantumassa. Kiinassa kasvu pidettiin väkisin etukäteen ilmoitetussa 4,5 prosentissa, mutta kasvu vaatii yhä enemmän valtion tukea. Euroalueella aloitettiin jo kesäkuussa koronlaskut, mutta ne eivät vielä riittäneet piristämään alueen kasvua menneenä vuotena, vaan myönteiset vaikutukset näkyvät enemmän vasta alkaneena vuotena.

Korkomarkkinoiden suuri asia oli keskuspankkien suunnanmuutos ohjauskoron nostoista laskuihin. Sekä Yhdysvalloissa että euroalueella laskettiin korkoja yhteensä prosenttiyksiköllä. Vaikka lyhyet korot laskivat selvästi, pitkät joukkolainakorot päättyivät lähelle vuoden alun tasoa reippaan heilunnan jälkeen. Yrityslainat olivat hyvässä vedossa, kun maksuhäiriöt pysyivät vähäisinä. Yrityslainojen luottomarginaalit kaventuivat vuoden mittaan, mikä tuki niiden tuottoja.

OP-Eläkesäätiön koko sijoitusomaisuuden käypäarvo vuoden lopussa oli 588 (564) miljoonaa euroa. Sijoitusomaisuuden kirjanpidollinen nettotuotto oli 24,6 (29,6) miljoonaa euroa. Koko sijoitusomaisuuden markkinaehtoinen tuotto oli 9,3 % (8,3 %).

OP-Eläkesäätiön noteerattujen osakesijoitusten tuotto oli 24 % (16,9 %). Listattujen osakesijoitusten osuus sijoitusomaisuudesta vuoden lopussa oli 27,5 % (26,7 %).

Korkosijoitusten osuus sijoitusomaisuudesta oli vuoden lopussa 36,7 % (35,0 %) ja niiden markkinaehtoinen tuotto oli 1,6 % (6,1 %).

Kiinteistösijoitusten markkina-arvo oli vuoden 2024 lopussa 149,1 (146,6) miljoonaa euroa ja se koostuu suorista ja epäsuorista kiinteistösijoituksista sekä metsä- ja infrastruktuurisijoituksista. Kiinteistösijoitusten markkina-arvoilla laskettu osuus OP-Eläkesäätiön sijoitusomaisuudesta oli 25,3 % (26,0 %) mukaan lukien sijoitukset kiinteistörahastoihin. Kiinteistösijoitusten vuoden 2024 toteutunut tuotto oli 6,8 % (5,3 %).

Vaihtoehtoihin sijoituksiin luetaan raaka-aine-, listaamattomat osake- ja hedge-rahasto -sijoitukset, kiinteistövakuudelliset lainat sekä lainarahastot ja epälikvidit lainat. Kokonaisuutena vaihtoehtoisten sijoitusten osuus sijoitusomaisuudesta oli vuoden 2024 lopussa 10,4 % (12,4 %).

OP-Eläkesäätiö on julkaissut internetsivulla www.op.fi/elakesaatio omistajaohjauksen ja vastuullisen sijoittamisen periaatteet.

Riskienhallinta

OP-Eläkesäätiö pyrkii hoitamaan lakisääteistä työeläketurvaa täydentävän lisäeläketurvan vakuuttamisen niin, että sen ei tarvitse periä työnantajiltaan vakuutusmaksuja. Toiminnan merkittävin riski liittyy siihen, että toteutunut sijoitusomaisuuden tuotto jäisi alle vähimmäistuottotavoitteen. Riskin toteutuessa useampana vuotena peräkkäin tämä saattaisi johtaa vakuutusmaksujen perintään. Vastuuvelan riittävyyteen vaikuttavat keskeiset riskit liittyvät eliniän odotteen kehittymiseen, eläkkeiden alkamiseen liittyvään epävarmuuteen sekä inflaation tulevaisuuden tasoon.

OP-Eläkesäätiön hallitus vastaa sijoitustoiminnasta ja hyväksyy riski- ja vakavaraisuusarvion (ORSA) sekä sen pohjalta laaditun varojen sijoittamista koskevan sijoituspolitiikan. Sijoituspolitiikassa määritellään sijoitusomaisuudelle tuotto- ja riskitasot sekä tavoitejakauma, sen vaihteluvälit, vertailuindeksit sekä sijoitustoimintaan kohdistuvat muut rajoitukset.

Eläkelaitoksen vastuullinen aktuaari laatii vuosittain ennusteen vastuuvelan ja eläkemenojen kehityksestä. Tämän pohjalta sijoitusomaisuuden allokaatiossa otetaan huomioon vastuuvelan luonteen asettamat vaatimukset sijoitustoiminnalle turvaavuuden, tuottavuuden ja likviditeetin osalta, sekä OP-Eläkesäätiön riskinkantokyky. Lisäksi huolehditaan sijoitusten tarkoituksenmukaisesta hajauttamisesta. Sijoitustoiminnassa otetaan kestävyysriskit huomioon hallituksen vahvistamien vastuullisen sijoittamisen periaatteiden mukaisesti. Sijoitukset eivät edistä ympäristöön ja yhteiskuntaan liittyviä ominaisuuksia EU:n kestävän rahoituksen tiedonantovelvoite asetuksen (SFDR) mukaisesti.

Sijoitustoiminnan tuottojen vuotuista vaihtelua vastaan tasoittavana elementtinä toimii OP-Eläkesäätiössä oleva ylikate ja indeksikorotusvastuu. Vastuuvelan riittävyydestä aiheutuvaa riskiä hallitaan turvaavilla ja laitoksen erityispiirteet huomioon ottavilla laskuperusteilla.

Sijoituspolitiikan noudattamista valvotaan seuraamalla sijoitusomaisuuden toteutunutta allokaatiota ja sijoitustoimintaan kohdistuvia muita rajoituksia. Vakavaraisuustasosta, sijoitussuunnitelman ja muiden sääntöjen ja määräysten noudattamisesta raportoitiin säännöllisesti toimitusjohtajalle ja hallitukselle.

Henkilöstö

Henkilöstön määrä vuoden 2024 lopussa oli 3 (3) henkilöä.

Ulkoistetut palvelut

OP Osuuskunta:

- Taloushallintopalvelut
- Sisäinen tarkastus
- Riskienhallinta
- Lakipalvelut
- Perintäpalvelut
- Markkinointi ja viestintäpalvelut
- HR-palvelut
- Hankintapalvelut
- Assistenttipalvelut
- Käännöspalvelut
- Toimitilapalvelut
- Turvallisuuspalvelut
- Työasema- ja puhepalvelut
- Yleispalvelut

OP Varainhoito Oy

- OP-Eläkesäätiöllä on täyden valtakirjan varainhoitosopimus OP Varainhoito Oy:n kanssa
- Sijoitustoiminnan operatiivisesta hoitamisesta vastaa OP Varainhoito Oy:n vakuutusyhtiöiden sijoitustoiminta

Porasto Oy

- Tietojärjestelmät vakuuttamiseen, eläkkeiden käsittelyyn, eläkkeiden maksamiseen ja eläkkeensaajien tunnistautumista edellyttäviin internetpalveluihin
- Aktuaaripalvelut
- Lakipalveluita ja muita asiantuntijapalveluita

OP-Eläkesäätiö omistaa Porasto Oy:n osakkeista noin 11 %.

Vastuullinen matemaatikko

Lauri Ojala, SHV, Porasto Oy

Tilintarkastaja

OP-Eläkesäätiön hallintoneuvosto valitsi kevätkokouksessaan tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n, joka on edelleen nimennyt OP-Eläkesäätiön vastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT Martin Grandellin.

Hallitus

Varsinaiset jäsenet

Työnantajien edustajien nimittämät jäsenet

Matti Nykänen, OP Osuuskunta, puheenjohtaja
Ilmo Aronen, OP Eura 4/2024 asti
Laura Hakamies 9/2024 alkaen
Kai Kalajainen, OP Varainhoito Oy, varapuheenjohtaja
Maija Laaksonen, OP Uusimaa

Työntekijöiden edustajien nimittämät jäsenet

Aija Heikkilä, OP Osuuskunta
Marjo Närhi, Pohjois-Savon Osuuspankki
Pekka Rintala, Etelä-Pohjanmaan Osuuspankki

Työnantajien edustajien valitsema varajäsen: Hannakaisa Länsisalmi, OP Osuuskunta

Työntekijöiden edustajien valitsema varajäsen: Sari Neuvonen, Suur-Savon Osuuspankki

Hallintoneuvosto

OP Eläkesäätiön hallintoneuvoston jäsenet toimikaudelle 2023–30.9.2024 (toiminta lakkautettu sääntömuutoksella):

Työnantajien valitsevat varsinaiset jäsenet
Markku Pehkonen, Keskusyhteisö, puheenjohtaja
Veli-Jussi Haapala, Pohjanmaa-Österbotten OP-liitto
Mika Kainusalmi, Etelä-Suomen OP-liitto
Jussi Kemilä, Pohjois-Suomen OP-liitto
Teija Kirkkala, Länsi-Suomi – Sydysten OP-liitto
Jukka Rummukainen, Itä-Suomen OP-liitto
Lassi Uotila, Sisä-Suomen OP-liitto

Työnantajien valitsevat varajäsenet
Minna Nore, Länsi-Suomi – Sydysten OP-liitto
Juha Ylimaunu, Pohjois-Suomen OP-liitto

Työntekijöiden valitsevat varsinaiset jäsenet
Juha Isojärvi, OP Oulu
Tarja Moisander, OP Osuuskunta
Eeva Muukka, OP Kymenlaakso
Irma Romo-Salonen, OP Päijät-Häme
Anttijuusi Vikman, OP Osuuskunta, varapuheenjohtaja

Työntekijöiden valitsevat varajäsenet
–

Hallinnon kokoukset

Hallintoneuvosto kokoontui vuoden aikana yhden kerran.

Hallituksen kokouksia pidettiin vuoden aikana 8 kertaa, joista yksi oli sähköpostikokous ja yksi Teams-kokous.

Palkitsemisen periaatteet

OP Ryhmän nimitystoimikunta antaa vuosittain suosituksen OP-Eläkesäätiön hallituksen kokouspalkkioista.

OP-Eläkesäätiön hallitus päättää henkilöstöä ja toimitusjohtajaa koskevat palkitsemisen periaatteet ja palkkapolitiikan sekä käytössä olevat palkitsemisjärjestelmät OP Ryhmän käytäntöjen mukaisesti. Palkitsemisen periaatteissa, palkkapolitiikassa ja palkitsemisjärjestelmissä on otettu huomioon eläkesäätiölain vaatimukset tehokkaasta hallinnosta sekä epäterveen riskinoton ja eturistiriitojen välttämisestä. Palkitsemisjärjestelmät eivät ole ristiriidassa vakuutettujen ja etuudensaajien etujen kanssa.

OP-Eläkesäätiöllä on käytössä tulospalkkiojärjestelmä ja henkilöstörahasto. Tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahaston kriteerit sekä toteumat vahvistetaan OP-Eläkesäätiön hallituksessa vuosittain.

OP-Eläkesäätiön palkitsemisen periaatteet on julkaistu OP-Eläkesäätiön internetsivulla www.op.fi/elakesaatio.

Tilivuoden 2024 tulos

OP-Eläkesäätiön kirjanpidolliseksi tulokseksi muodostui 20,6 (3,2) miljoonaa euroa.

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 24,6 (29,6) miljoonaa euroa. Korvauskulut olivat -4,5 (-28,6) miljoonaa euroa ja vakuutusmaksuvastuun muutos oli 5,5 (3,6) miljoonaa euroa. Tuloverot olivat -3,7 (-0,2) miljoonaa euroa.

Hoitokulut olivat -1,3 (-1,2) miljoonaa euroa, ja sijoitustoiminnan hoitokulut (sis. sijoitustoiminnan nettotuottoihin) olivat -0,6 (-1,0) miljoonaa euroa.

Hallitus päätti, että tilikauden tulos 20 553 026,17 lisätään OP-Eläkesäätiön omaan pääomaan.

Tulevaisuuden näkymät

OP-Eläkesäätiön toimintapiiri on suljettu uusien OP Ryhmään palkattavien henkilöiden osalta, minkä vuoksi OP-Eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden määrä supistuu vähitellen eläkkeelle jäämisen ja OP Ryhmässä päätyvien työsuhteiden vuoksi.

Inflaation ja korkotason maltillistuminen laskee tulevia eläkevastuita sekä sijoitusten tuottovaadetta, mikä on parantanut eläkesäätiön vakavaraisuutta ja kateasemaa. Geopoliittinen epävarmuus ja taantuma luovat edelleen epävarmuutta tuleviin sijoitustuottoihin.